

LÆSEVEJLEDERNETVÆRK

– Læsevejlederbreve 1, januar 2021

Kære læsevejleder

Rigtig godt nytår. Forhåbentlig går vi ind i et lysere 2021, hvor vi sammen får styr på COVID-19 i dens mange mutationer, så vi igen kan leve og deltage i forskellige fællesskaber. Vi må stadig tage en dag ad gangen og finde både vores tålmodighed og kreativitet frem for at få det 'hele til at hænge sammen'.

Læs i dette brev om:

- Webinar om de skriftlige prøver i dansk – og kender du emu-respons.dk?
- Nyhedsbreve om folkeskolens prøver, #FPnyt
- Udvikling af god undervisning – også i coronatider
- Klassens time med UNICEF. 14 podcasts med elever og eksperter
- Et glædestræ i en mørk tid.

Webinar om de skriftlige prøver i dansk – og kender du emu-respons.dk?

Læringskonsulenterne har afholdt et [webinar](#) om de grundlæggende rammer og opmærksomhedspunkter i forhold til de skriftlige prøver i dansk. Det er nu tilgængeligt for alle. Webinaret præsenterer konkrete opgavetyper fra prøverne, og der formidles viden og erfaringer fra tidligere års prøver, ligesom der henvises til centrale elementer i fagets læseplan og prøvevejledning.

Find mere viden på [emu-respons](#), som er Børne- og Undervisningsministeriets faglige vejledningsforum. Her kan alle undervisere i grundskolen få vejledning om fag og prøver fra læringskonsulenterne. Hvert fag har sin egen gruppe, hvor du kan få svar på spørgsmål om for eksempel, hvordan undervisningen bedst muligt tilrettelægges, forståelse af fagenes mål og læseplan, lovgivning inden for fagene, prøvernes regler og forberedelserne op til prøverne.

Nyhedsbreve om folkeskolens prøver, #FPnyt

Børne- og Undervisningsministeriet udgiver jævnligt nyhedsbreve om folkeskolens prøver, #FPnyt. Du finder de tidligere numre [her](#). Ministeriets [tredje nyhedsbrev](#) sætter bl.a. fokus på disse områder:

Humletovet 3
1799 Vesterbro
+45 4189 9090

Øveprøver fra januar 2021

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og Styrelsen for It og Læring afvikler øveprøver igen i skoleåret 2020/2021. Læs mere om øveprøverne [her](#).

Find diverse prøvematerialer i [prøvebanken.dk](#)

Alle skoler skal hente tidligere prøvemateriale (prøve- og eksamensopgaver fra 2010 og frem) i [prøvebanken.dk](#). Prøvebanken.dk erstatter materialeplatformen.dk. Der lægges nye opgaver tre gange årligt. Maj/juni-terminen gøres tilgængelig i juli, august-terminen primo oktober og december/januar-terminen primo februar. Du finder prøvematerialer inden for disse områder:

- Folkeskolens prøver
- Sprogprøver
- Optagelsesprøve til erhvervsuddannelser
- Optagelsesprøve til gymnasiale uddannelser
- Gymnasiale prøver
- Voksenuddannelser
- Danskuddannelser.

Fritagelse for undervisning og antallet af prøver

Elever kan i særlige tilfælde fritages for undervisning i et fag, men folkeskoleloven indeholder ikke en generel hjemmel til dette. Læs mere om dette i [#FPnyt nr.3](#).

Udvikling af god undervisning – også i coronatider

EVA undersøger i et nyt projekt, hvad der kendetegner god undervisning, og hvordan vi sammen kan udvikle god/bedre undervisning. Også i coronatider, hvor alle er mere end hårdt spændt for og udfordret. EVA har udgivet en [artikel](#) og et [vidensnotat](#), som begge er en anerkendelse af, at udvikling af god undervisning altid er vigtigt, og at det er noget, vi aldrig bliver færdige med. Vidensnotatet fremhæver en række elementer, som forskning ofte peger på som betydningsfulde for kvaliteten, og som det derfor er vigtigt, at lærere og lærerteam har et bevidst blik på. Det drejer sig om 1) Interaktion i undervisningen, 2) Undervisningens struktur og organisering samt 3) Læringsmiljø. Vidensnotatet skal ses som et oplæg til, hvordan man som lærer og læreteam kan stille skarpt på undervisningen ved at reflektere over og tale om, hvad der kendetegner god undervisning. Det vil senere blive suppleret med blandt andet en observationsguide samt et spørgeskema til elever. Disse redskaber vil blive udviklet i tæt samarbejde med lærere.

Klassens time med UNICEF

FN's Børnekonvention påpeger, at alle børn har ret til at have et godt liv. Derfor har UNICEF spurgt danske skoleelever om, hvornår de føler sig allermost udsat og udenfor i skolen. Sammen med Sofie Østergaard, ambassadør for UNICEF, inviterer to elever ind til KLASSENS TIME, hvor de snakker med en

ekspert om, hvordan eleverne mærker udsathed i skolen. De 14 [podcasts](#) varer hver omkring 30 minutter, og de sætter fokus på disse temaer:

- **Hvor er de voksne egentlig henne? Samtale med digital pædagog Eva Fog og børnepsykolog Ulla Dyrlov**
Det er vigtigt at blive ved med at vise interesse for børnenes liv og dagligdag, hvis man også håber at blive deres guide og fortrolige støtte i det digitale liv. "Forældre behøver ikke være på de sociale medier for at forstå dem. Det helt store problem handler om tid og nærvær."
- **Positive digitale fællesskaber. Samtale med influencer Rasmus "Lakserytteren" Kolbe og formand for Medierådet Stine Liv Johansen**
Skal familier indføre skærmtid ved middagsbordet, så man skaber fælles dialog om det digitale liv?
- **Det fysiske undervisningsmiljø med Mette Folmer**
En interessant snak om, hvordan hårde stole, alt for varme lokaler eller manglende dagslys går ud over elevernes trivsel, koncentration, nærvær og sundhed.
- **Læreren som samtalepartner med Per Schultz Jørgensen**
Sammen taler de om, hvor dejligt det er, hvis læreren er mere end bare fagligt interesseret i eleverne, og at det kan være nemmere at tale med en lærer end med ens forældre nogle gange.
- **Yngre og ældre elever med Jannie Moon Lindskov**
Hvorfor kan det være skræmmende og utrygt at være de mindste på skolen, og om hvordan man kan arbejde med at skabe relationer på tværs af klassetrin?
- **Stress med Ulla Dyrlov**
En samtale om stress og krav, om at være i nuet og huske humoren i hverdagen. Det skal være sjovt at gå i skole.
- **Kropsidealer med Morten Emmerik Wøldike**
En snak om, hvorfor kropsidealer fylder så meget for børn og unge, og at kropsbevidstheden kommer tidligere end før.
- **Larm i klassen med Mikkel Windfeld Petersen**
En snak om, hvorfor elever kan komme til at larme mere og mere i løbet af en dag, og hvorfor nogle rum larmer mere end andre. Der gives en masse gode og praktiske råd til, hvordan man kan komme larmen til livs.
- **Skilsmisse med Lola Jensen**
En snak om det at være skilsmissebarn i skolen. Her peges på, hvor vigtigt det er, at både forældre og fagfolk fastholder fokus på barnets tarv, og at fagfolk tør at gå ind i privatsfæren over for forældrene, hvis problemer opstår.
- **Kulturforskelle med Laila Colding Lagermann**
En snak om, hvor vigtigt det er, at lærerne og de voksne i skolen ser sig selv som rollemodeller, og at det netop er deres ageren, der

legitimerer, hvordan fællesskabet skal opføre sig over for forskelligheder.

- **Sikker adfærd på sociale medier med Jon K. Lange**
En samtale om billeddeling og tonen på nettet. De voksne må lære at abstrahere fra, hvordan de selv bruger de sociale medier for at forstå de unges virkelighed.
- **Mobning med Helle Rabøl Hansen**
Gode råd til en mobbefri kultur på skolerne gives af både eleverne og Helle.
- **Perfektionskulturen med Noemi Katznelson**
En samtale om at skulle være unik og noget ekstraordinær, hvor man enten er indenfor i gruppen eller udenfor gruppen.
- **Ensomhed på sociale medier med Astrid Haug**
En snak om, at sociale medier forstærker de relationer, man har i virkeligheden, og at ensomhed er svær at spotte bag en skærm.

Et glædestræ i en mørk tid

Se lige, hvad jeg har fundet på min gåtur med hunden i småregn. Regnen forklarer billedkvaliteten 😊. En busk med hvide sedler! En skattejagt? Aktive forældre, som har iværksat en fælles skattejagt, mens der er hjemmeskole? Kreative lærere, som har flyttet den digitale skole ind i naturen og sikret frisk luft og meningsfuld bevægelse til eleverne og dem selv? Sedlerne skal jo både op – og på et tidspunkt ned igen. Eller... Mine tanker myldrede, som I kan fornemme. Det viser sig at være et glædestræ, som vi i fællesskab kan pynte med små lysende sedler. Instruktionen hænger i busken, og der ligger laminerede sedler med fine snore og andet nødvendigt i plastiklommen. I går var træet der ikke, så hvad mon vi kan finde i morgen...?

Måske kan ideen inspirere dig til et glædestræ eller andet hyggeligt? Har du lignende oplevelser, så del dem gerne med mig sammen med en tilladelse til, at jeg må videre dele dem (kfl@kp.dk).

De bedste hilsener fra alle i Nationalt Videncenter for Læsning
Kirsten

